

De Indstævnte ere samtlige udeblevne, og da det ikke findes oplyst, at Stævningen er lovligen forkyndt for efterstævnte af de Indstævnte, nemlig: Proprietair P. Kosoed til Store Myregaard, Kirkesanger og Skolelærer C. Prime, By- og Herredsfoged Smith, Capitain og Compagnichof J. J. Kosoed i Nor Sogn, 3. Selveier Hans Chr. Hansen, 11. Selveiergaard-Parcellist A. H. Hansen Piiil, 12. Selveier Peder Pedersen, 13. Selveier, Capitain C. Kosoed, 19. Selveier D. Larsen, 21. Selveier P. Kosoed, 25. Selveier Ole Edv. Sonne, 26. Selveier L. Larsen, 31. Selveier Joh. Chr. Hansen, 39. Hans M. Kosoed, 43. Lieutenant Kosoeds Enke, 46. L. Andersen, 47. Lieutenant Hermann Sonnes Enke, 50. Andr. Kosoed, 52. Lieutenant J. Hansen, 53. Do. Th. C. Meyer, 66. Do. Niels D. Dam, 1. Bornegaardseier P. Jensen, 2. Do. Jens J. Falkmann, 5. Do., Lieutenant Espen Marcher, 6. Do., constitueret Sædemænd H. D. Jbsen, 12. Do. Jens M. Olsen, 21. Do., Lieutenant D. Kosoed, 22. Do. Jens P. Petersen, 24. Do. Chr. Bidstrup's Enke, 25. Do. Peter Thuesen Dam, 3. og 4. Frivornede P. Larsen, 5. og 7. Henrik J. Ristved, 6. og 8. Ole Pedersen, vil Sagen for deres Bedkommende blive at afvise.

De øvrige Indstævnte maa derimod anses lovligen varslede, og Sagen, hvori Citanterne have erhvervet en for disse Indstævnte forkyndt Bevilling til at fremlægge nye Oplysninger, vil altsaa ifølge Lovens 1—4—30. og Forordningen af 3die Juni 1796 § 2 blive at paa- kjende efter det Fremkomne, og da det efter de i Sagen foreliggende collegiale og ministerielle Tilkjendegivelser ikke skjønnes, at Hensyn til Bestemmelsen i Forordningen af 23de April 1781 § 4 in fine kan være til Hindrer for en Afgjorelse ad judicial Wei, maa det billiges, at Spørgsmaalet om Citanternes paa- staaede Berettigelse af Underdommeren er taget under Paakjendelse.

Dette vil altsaa, forsaavidt angaaer de sidstnævnte Indstævnte, være at undersøge af Overretten. Det maa da anses givet, at de Kongelige Udmarksjorder, der udgjøre en Deel

af de Bornholmste Almindinger, have fra gammel Tid af været almindeligen benyttede og brugte af Dens Beboere og navnlig af de nærmest Omkringboende. Vel er den Brug, der Tid efter anden kan have været gjort, i enkelte Henseender ved Forordningen af 25de November 1720, Placaten af 9de September 1727 m. fl., bleven forbudt, men iøvrigt findes en almindelig Brug til Græsning, Lyngslet m. v. af Almindinger, at være stemmende med den Lovgivningens Grundsætning, der maa antages udtalt i Lovens 5—10—20 in fine, sammenholdt med Lovstedets Kilde, 3ydske Lov 1, 53 „uten thet er alminning, there a konung iorth oc bönder skogh“.

Den Kongelige Resolution af 30te Mai 1832 er eibeller, ligesaa lidt som Placaten af samme Dato eller Resolutionen af 25de Mai 1842, gaaet ud paa at skabe nogen ikke forhen eksisterende Brugsret. Det hedder herom i Resolutionen af 1832: „Fremdeles ville Vi, at det Kæleskab, der nu finder Sted med Hensyn til de saakaldte Udmarksjorder paa Bornholm mellem Os og Dens Indvaanere, idet Vi eie Jorderne, og Indvaanerne have Ret til at afbenytte dem til Græsning og Lyngslet, skal søges hævet“. Det erkjendes saaledes, at der eksisterer Brugsberettigede, og idet Placatens og Resolutionernes dispositive Deel gaaer ud paa at skifte og dele imellem dem og Kongen, betegner Tilkjendegivelsen af 1832 de Brugsberettigede ved Udtrykket Bornholms „Indvaanere“ og Resolutionen af 1842 ved Dens „Beboere“, hvilke fra Lovgiverens Side brugte Betegnelser væsentligt støtte den Opfattelse af Lovens 5—10—20, hvorefter Udtrykkene „Bonde“ og „Bønder“, i alt Fald efter den Udvikling selve Forholdene i Tidernes Løb have erholdt, ikke alene betegne Landboere, der ere Hartkornseiere og Hartkornsbrugere, men enhver Beboer, i alt Fald enhver Landboer, der har egen Huusstand, (jfr. Lovens 3—13—10 „Bondes Gaard eller Huus“, 5—11—5 „Bonde, som haver Gaard eller Huus“), til hvilken Klasse Citanterne, Enhver for sig, maa antages at henhøre. Denne Opfattelse af, hvo der er Brugsberettiget, er og i Overensstemmelse med det Factum, at